

**ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Β' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΕΜΠΤΗ 3 ΙΟΥΝΙΟΥ 2004
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΟΜΑΔΑ Α'

A.1.1 1 → γ, 2 → β, 3 → β, 4 → στ

A. 1.2

α. «Από τα μέσα του 7^{ου} αιώνα.....βάθος» σελ. 24

β. «Ιδεολογικό, λογοτεχνικό και καλλιτεχνικό κίνημα του 15^{ου} -16^{ου} αι. μια γενικότερη πνευματική κίνηση.....Μεσαίωνα» σελ. 117

«Το πνεύμα των ανθρώπων.....πολιτισμού της» σελ. 117 (πρόσθετα)

γ. «Η ιδεολογία της Αμερικανικής Επανάστασης της Επανάσταση δηλαδή των αποικιών της Αμερικής εναντίον της Αγγλίας, στηρίχθηκε στη Διακήρυξη.....Διαφωτισμού» σελ. 173

A. 2.1 «Κατά τα τέλη του 8^{ου}.....ναυσιπλοΐας» σελ. 24

A. 2.2 «Στην κορυφή της κοινωνικής πυραμίδας.....ανεπαρκώς» σελ. 50-51

ΟΜΑΔΑ Β'

B1. Το κυριότερο από τα ελληνικά κράτη που δημιουργήθηκε στη δυτική Μικρά Ασία, στη θέση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας που καταλύθηκε από τους Σταυροφόρους το 1204, ήταν αυτό της Αυτοκρατορίας της Νίκαιας.

Γύρω από το Θεόδωρο Λάσκαρη συγκεντρώθηκαν όλες οι πιστές στο κράτος δυνάμεις των Βυζαντινών.

Πέρα από την σημαντική πολιτική που άσκησε ο Θεόδωρος ο διάδοχος του Ιωάννης Βατάτζης κατόρθωσε να επεκτείνει σημαντικά την επικράτεια του και να ανυψώσει τη μικρή αυτοκρατορία σε σημαντική δύναμη.

Κομμάτι του βιβλίου που χρησιμοποιείται ως βάση για την ανάλυση των πηγών
«Εξίσου Κων/πολη», σελ. 76-77

α. Στόχοι της εσωτερικής πολιτικής του Ιωάννη Βατατζή.

- Η καταπολέμηση των καταχρήσεων και της διαφθοράς στη δημόσια διοίκηση («Επιθυμούσεαδικία» πηγή (α))

- Η ανακούφιση των απόρων με την ίδρυση φιλανθρωπικών ιδρυμάτων, «γρηγοροφείων, πτωχοκομείων, νοσοκομείων» (και εκείνες αρρώστους, πηγή α)
- Ενίσχυση της άμυνας με τη δημιουργία στρατιωτικών κτημάτων «Ανήγειρε Νικαίας» πηγή β)
- Η άνοδος προς τη μέση αριστοκρατία σε βάρος της υψηλής με την παραχώρηση προνομιακών κτημάτων (Παράλληλα αριστοκρατία, πηγή β)
- Η ανόρθωση της αγροτικής οικονομίας, ώστε να καταστεί αυτάρκης με τη χρησιμοποίηση ειδικών επιστημόνων (« τη φροντίδα τους..... καρπών», πηγή α)
- Η προστασία των εγχώριων προϊόντων με την απαγόρευση της εισαγωγής ειδών πολυτελείας από τις ιταλικές πόλεις (αυτάρκεια) («Επιθυμούσε..... αδικία», πηγή α)
- Ο παραδειγματισμός των πολιτών μέσα από το προσωπικό του παράδειγμα. Ο Ι. Βατατζής παρακινεί τους συγγενείς και τους άλλους ευγενείς να ασχολούνται προσωπικά με τη γεωργία και την κτηνοτροφία, ώστε να έχουν μεγάλη και άφθονη σοδειά καρπών και πλούσιο εισόδημα κάθε χρόνο (Ο ίδιος αυτοκράτειρα», «Αλλά ευγενείς», πηγή α)

Αποτελέσματα

- Νομισματικές και οικονομικές συνθήκες του κράτους της Νίκαιας στα χρόνια του Βατατζή υγιέστερες από τις αντίστοιχες συνθήκες επί των τελευταίων Κομνηνών + Αγγέλων.
- Ο κτήσεις στη Μ. Ασία έχουν διασφαλιστεί
- Επέκταση και διασφάλιση της επικράτειας του ώστε να καταστεί σημαντική δύναμη.

B2.

1. «Οι πρώτες χώρες πολιτισμούς» σελ. 125 (κομμάτι από το βιβλίο που αποτελεί βάση για την απάντηση στο B2, 1)

Ανάλυση

- Οι πρώτες ανακαλύψεις μετατρέπονται σε κατακτήσεις και αποικίες των ευρωπαϊών κρατών και καταστρέφονται πανάρχαιοι κολομβιανοί πολιτισμοί.
- Ο επίσκοπος Βαρθολομαίος Πασκάλας παρομοιάζει τους Ισπανούς conquistadori με «λύκους, τίγρεις και αιμοβόρα λιοντάρια πείνασμένα για πολλές μέρες. (Οι Ισπανοί μέρες, πηγή α)
- Χρήση βάνουσων και απάνθρωπων μεθόδων, ζώδη ένστικτα (εδώ και σαράντα χρόνια..... Κατοίκους, πηγή α) → πολύ μεγάλη μείωση του πληθυσμού (πίνακας σελ. 5 Διαγωνίσματος)
- Κίνητρο τους ο εύκολος και γρήγορος πλουτισμός. Δεν μπορεί να εξηγηθεί η συμπεριφορά τους με κανένα κίνητρο (θρησκευτικό, εθνικό, οικονομικό), (ΑΝ οι χριστιανοί γρηγορότερα, πηγή α).

B2.

2. Κομμάτι από το βιβλίο « α. Προς αναζήτηση νέων δρόμων σελ. 122» Αιτία Ανακαλύψεων

- «έλλειψη πολύτιμωνΑνατολής» σελ.122 / «Αντίθετα οι Ισπανοί μητρόπολη» σελ. 126.
- Χρήση πηγών σελ. 128

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Κομμάτια από το βιβλίο « ΤΟ ασήμιανατροπής της, σελ. 127 (θετική συνέπεια)

«Όμως 16^{ου} αιώνα» σελ. 127 (αρνητική συνέπεια)

ΣΗΜΕΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Συσσώρευση πλούτου με την συνεχόμενη εκμετάλλευση κοιτασμάτων χρυσού. Αύξηση ταξιδιών πλοίων, χωρητικότητα πλοίων (πηγή β, χρήση αριθμών της πηγής)Αύξηση κυκλοφορίας νομίσματος.

- Κεφάλαια επενδύονται σε εμπορικές / τραπεζικές/ χρηματιστηριακές/ ασφαλιστικές επενδύσεις.
- Παραγκωνίζονται οι αναχρονιστικοί οικονομικοί θεσμοί
- Τίθενται οι βάσεις κεφαλαιοκρατικού συστήματος, ανατροπή του φεουδαρχικού συστήματος.

ΟΜΩΣ

- η τιμή των μετάλλων υποχωρεί (υποτίμηση)
- Οι τιμές των αγαθών αυξάνονται μέχρι και 300 – 400 % (πληθωρισμός) στα τέλη του 16^{ου} αιώνα.